

ZAKON

O IZMENI ZAKONA O AKCIZAMA

Član 1.

U Zakonu o akcizama („Službeni glasnik RS”, br. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-dr. zakon, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16, 30/18 i 153/20), član 12a menja se i glasi:

„Član 12a

Akciza na alkoholna pića iz člana 12. stav 2. ovog zakona – jaka alkoholna pića plaća se u iznosu od 46.250,00 dinara na osnovicu koju čini jedan hektolitar čistog alkohola meren na temperaturi od 20°S, a obračunava se tako što se osnovica množi brojem koji označava zapreminu alkohola izraženu u hektolitrima u gotovom proizvodu.

Akciza na alkoholna pića iz člana 12. st. 3. i 4. ovog zakona plaća se po litri alkoholnog pića u sledećim iznosima, i to na:

- 1) niskoalkoholna pića 23,14 din/lit;
- 2) pivo 26,44 din/lit.

Na alkoholna pića iz stava 2. ovog člana koja su u pakovanju različitom od jednog litra, akciza se plaća srazmerno pakovanju.”

Član 2.

Prvo naredno usklađivanje dinarskih iznosa akcize na alkoholna pića iz člana 1. ovog zakona izvršiće se u 2022. godini, indeksom potrošačkih cena u 2021. godini.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Usklađeni dinarski iznosi akciza iz člana 9. stav 1. tačka 1), tačka 2) alineja treća, tačka 3) alineja četvrta, tačka 4), tačka 5) alineja četvrta, tačka 6) i tačka 7) alineja treća, člana 9. stav 5. tačka 1) podtačka (1) alineja treća, podtačka (4) alineja prva, podtač. (5) i (6), tačka 2), tačka 3) podtačka (1) alineja treća, podtačka (2) alineja prva, podtačka (3), tač. 4), 5) i 6), člana 12a, člana 14. i člana 40g Zakona o akcizama godišnjim indeksom potrošačkih cena u 2020. godini („Službeni glasnik RS”, broj 11/21), u delu koji se odnosi na iznose akciza na alkoholna pića, i to na rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda, rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina i ostala jaka alkoholna pića.

Član 3.

Alkoholna pića iz člana 12a stav 1. tač. 1)–3) Zakona o akcizama („Službeni glasnik RS”, br. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-dr. zakon, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16, 30/18 i 153/20), koja su stavljena u promet pre stupanja na snagu ovog zakona, a obeležena su kontrolnim akciznim markicama u skladu sa Uredbom o izgledu kontrolne akcizne markice, vrsti podataka na markici i načinu i postupku odobravanja i izdavanja markica, vođenja evidencija o odobrenim i izdatim markicama i obeležavanja cigareta, alkoholnih pića i kafe („Službeni glasnik RS”, br. 137/04, 11/05, 29/05, 56/05, 75/05, 88/05, 108/06, 83/11, 113/15, 9/17 i 108/17), mogu biti u prometu do isteka zaliha.

Alkoholna pića iz člana 12a stav 1. tač. 1)–3) Zakona o akcizama („Službeni glasnik RS”, br. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-dr. zakon, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16, 30/18 i 153/20), za koje su preuzete kontrolne akcizne markice pre stupanja na snagu ovog zakona obeležavaju se kontrolnim akciznim markicama u skladu sa Uredbom o izgledu kontrolne akcizne markice, vrsti podataka na markici i načinu i postupku odobravanja i izdavanja markica, vođenja evidencija o odobrenim i izdatim markicama i obeležavanja cigareta, alkoholnih pića i kafe.

Počev od dana stupanja na snagu ovog zakona, jaka alkoholna pića iz člana 1. ovog zakona, do donošenja propisa kojim će se urediti njihovo obeležavanje, obeležavaju se u skladu sa Uredbom o izgledu kontrolne akcizne markice, vrsti podataka na markici i načinu i postupku odobravanja i izdavanja markica, vođenja evidencija o odobrenim i izdatim markicama i obeležavanja cigareta, alkoholnih pića i kafe.

Član 4.

Propisi iz člana 18. stav 5, člana 30. stav 3. i člana 34. Zakona o akcizama („Službeni glasnik RS”, br. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-dr. zakon, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16, 30/18 i 153/20), uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od devet meseci.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, primenjivaće se propisi koji su doneti na osnovu Zakona o akcizama („Službeni glasnik RS”, br. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-dr. zakon, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16, 30/18 i 153/20).

Član 5.

Proizvođač jakih alkoholnih pića iz člana 1. ovog zakona, koji na dan stupanja na snagu ovog zakona ima proizvedena alkoholna pića iz člana 12a stav 1. tač. 1)–3) Zakona o akcizama („Službeni glasnik RS”, br. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-dr. zakon, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16, 30/18 i 153/20), dužan je da sa stanjem na taj dan izvrši popis zatečenih zaliha navedenih proizvoda i da popisne liste dostavi nadležnom poreskom organu u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, kojim je predviđeno da Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

• *Problemi koje ovaj zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se ovim zakonom postižu*

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi da se, u domenu politike akciza, kada se radi o oporezivanju akcizom alkoholnih pića, postigne postepena harmonizacija akcizne politike sa standardima Evropske unije.

Zakon o akcizama („Službeni glasnik RS”, br. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-dr. zakon, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16, 30/18 i 153/20 – u daljem tekstu: Zakon o akcizama), u delu oporezivanja akcizom alkoholnih pića nije usaglašen sa direktivama EU, i to sa *Council Directive 92/83/EEC of 19 October 1992 on the harmonization of the structures of excise duties on alcohol and alcoholic beverages* (Strukturnom direktivom o alkoholnim pićima 92/83/EEZ od 19. oktobra 1992. i *Council Directive 92/84/EEC of 19 October 1992 on the approximation of the rates of excise duty on alcohol and alcoholic beverages* (Direktivom o približavanju stopa akciza na alkoholna pića 92/84/EEZ od 19. oktobra 1992. god). S tim u vezi, u cilju postepenog usklađivanja domaćeg zakonodavstva iz oblasti oporezivanja akcizom alkoholnih pića, ovim zakonom predlažu se izmene koje se odnose na oporezivanje akcizom jakih alkoholnih pića.

Naime, prema propisima Evropske unije akciza na jaka alkoholna pića utvrđuje se po hektolitr čistog alkohola na 20°S i izračunava se na osnovu broja koji označava zapreminu alkohola izraženu u hektolitrima u gotovom proizvodu, bez obzira na vrstu jakog alkoholnog pića i nezavisno od sirovina od kojih se proizvode, dok se akciza u Republici Srbiji na jaka alkoholna pića prema važećem zakonskom rešenju obračunava i plaća u zavisnosti od vrste jakog alkoholnog pića.

Prema Zakonu o akcizama, sva jaka alkoholna pića, koja su uređena propisima kojima se uređuje oblast jakih alkoholnih pića – Zakon o jakim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 92/15), podeljena su u tri akcizne kategorije u zavisnosti od sirovina od kojih se proizvode i sadržaja etanola, i to na: rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda; rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina i na ostala jaka alkoholna pića. Sve tri kategorije alkoholnih pića spadaju u različitu akciznu grupu, i na navedena alkoholna pića plaća se različiti iznos akcize.

S obzirom na to da postoji odstupanje domaćeg zakonodavstva u odnosu na direktive Evropske unije, ovim zakonom predlažu se izmene u pogledu načina obračunavanja i plaćanja akcize na jaka alkoholna pića. Predlogom zakona o izmeni Zakona o akcizama predlaže se da se akciza na jaka alkoholna pića plaća u iznosu

od 46.250,00 dinara na jedan hektolitar čistog alkohola meren na temperaturi od 20°S, a da se akciza obračunava tako što se osnovica množi brojem koji označava zapreminu alkohola izraženu u hektolitrima u gotovom proizvodu.

Takođe, odredbom člana 37. SSP-a (Zabrana fiskalne diskriminacije), koji je potpisan 29. aprila 2008. godine, a koji je stupio na snagu 1. septembra 2013. godine, propisano da će se Zajednica i Srbija uzdržavati od uvođenja, i ukinuće ukoliko postoji, svaku meru ili praksu unutrašnje fiskalne prirode, kojom se proizvodi jedne strane, neposredno ili posredno, diskriminišu u odnosu na slične proizvode koji potiču sa teritorije druge strane. Za proizvode koji se izvezu na teritoriju jedne od strana ne mogu se ostvariti koristi od povraćaja unutrašnjeg posrednog oporezivanja u iznosu koji premašuje iznos posrednog poreza koji je na njih nametnut.

S obzirom na to da sistem oporezivanja akcizom alkoholnih pića u Republici Srbiji nije usaglašen sa direktivama EU i da ovakav način oporezivanja akcizom alkoholnih pića nije u saglasnosti sa članom 37. SSP-a (Zabrana fiskalne diskriminacije), u cilju stvaranja uslova za otvaranje pregovora o Pregovaračkom poglavlju 16 – Porezi, potrebno je da Republika Srbija uskladi svoje zakonodavstvo koje se odnosi na oporezivanje akcizom alkoholnih pića, kako bi se osigurala potpuna usklađenost sa članom 37. SSP-a.

Naime, u izveštajima Evropske komisije (EK) navodi se da Republika Srbija oporezuje određene vrste uglavnom lokalno proizvedenih alkoholnih pića po nižoj stopi u odnosu na neke druge slične, uglavnom uvezene vrste alkoholnih pića. Evropska komisija smatra da takve odredbe nisu u skladu sa članom 37. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) između EU i Republike Srbije. Uzimajući u obzir navedeno, EK preporučila je da Pregovaračkog poglavlja 16 - Porezi može biti otvoreno za pregovore pod uslovom da se ispuni dato merilo, odnosno da Republika Srbija revidira svoje zakonodavstvo o oporezivanju akcizom alkoholnih pića, kako bi se osigurala potpuna usklađenost sa članom 37. SSP-a o fiskalnoj diskriminaciji.

Imajući u vidu navedeno, a u cilju stvaranja uslova koji će omogućiti otklanjanje prepreka za otvaranje Pregovaračkog poglavlja 16 – Porezi, dalje usaglašavanje Zakona o akcizama sa propisima EU, kao i usklađenost Zakona o akcizama sa članom 37. SSP-a o fiskalnoj diskriminaciji, ovim zakonom predlaže se da se sva jaka alkoholna pića, nezavisno od sirovina od kojih se proizvode i sadržaja etanola, oporezuju prema sadržanom procentu čistog alkohola meren na temperaturi od 20°S u tom gotovom proizvodu, čime se vrši izjednačavanje poreskog tretmana svih jakih alkoholnih pića.

• *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona*

Imajući u vidu da je reč o elementima sistema i politike javnih prihoda koji se, saglasno odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka, 108/13, 142/14, 68/15-dr. zakon, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19 i 72/19) uvode zakonom, to znači da se izmene i dopune tih elemenata mogu vršiti samo zakonom. Prema tome, kako se materija koja se uređuje ovim zakonom odnosi na oporezivanje akcizom akciznih proizvoda i spada u zakonodavnu regulativu, nije razmatrano, niti je bilo osnova za razmatranje njenog uređenja drugim zakonom ili podzakonskim aktom.

• *Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema*

S obzirom na to da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona, tj. izmenama i dopunama zakona.

Uređivanjem poreskoppravne materije, ovim zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje javnosti dostupnost u pogledu vođenja poreske politike, s obzirom na to da se ovaj zakon kao opšti pravni akt objavljuje i stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskoppravnoj situaciji.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U članu 1. Predloga zakona predlaže se izmena člana 12a Zakona o akcizama, na način da se akciza na alkoholna pića iz člana 12. stav 2. ovog zakona (jaka alkoholna pića) plaća u iznosu od 46.250,00 dinara na osnovicu koja čini jedan hektolitar čistog alkohola meren na temperaturi od 20°S, a obračunava se tako što se osnovica množi brojem koji označava zapreminu alkohola izraženu u hektolitrima u gotovom proizvodu. Predloženom izmenom člana 12a Zakona o akcizama, način obračuna, kao i iznos akcize na niskoalkoholna pića i pivo nije promenjen.

U članu 2. Predloga zakona predlaže se da se prvo naredno usklađivanje dinarskih iznosa akcize na alkoholna pića izvrši u 2022. godini, indeksom potrošačkih cena u 2021. godini, kao i da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Usklađeni dinarski iznosi akciza iz člana 9. stav 1. tačka 1), tačka 2) alineja treća, tačka 3) alineja četvrta, tačka 4), tačka 5) alineja četvrta, tačka 6) i tačka 7) alineja treća, člana 9. stav 5. tačka 1) podtačka (1) alineja treća, podtačka (4) alineja prva, podtač. (5) i (6), tačka 2), tačka 3) podtačka (1) alineja treća, podtačka (2) alineja prva, podtačka (3), tač. 4), 5) i 6), člana 12a, člana 14. i člana 40g Zakona o akcizama godišnjim indeksom potrošačkih cena u 2020. godini („Službeni glasnik RS”, broj 11/21), u delu koji se odnose na iznose akciza na alkoholna pića, i to na rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda, rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina i ostala jaka alkoholna pića.

U članu 3. Predloga zakona predlaže se da alkoholna pića iz člana 12a stav 1. tač. 1) do 3) Zakona o akcizama, koja su stavljena u promet pre stupanja na snagu ovog zakona, a obeležena su kontrolnim akciznim markicama u skladu sa Uredbom o izgledu kontrolne akcizne markice, vrsti podataka na markici i načinu i postupku odobravanja i izdavanja markica, vođenja evidencija o odobrenim i izdatim markicama i obeležavanja cigareta, alkoholnih pića i kafe („Službeni glasnik RS”, br. 137/04, 11/05, 29/05, 56/05, 75/05, 88/05, 108/06, 83/11, 113/15, 9/17 i 108/17), mogu biti u prometu do isteka zaliha.

Takođe, predlaže se da se alkoholna pića iz člana 12a stav 1. tač. 1) do 3) Zakona o akcizama, za koje su preuzete kontrolne akcizne markice pre stupanja na snagu ovog zakona, obeležavaju kontrolnim akciznim markicama u skladu sa Uredbom o izgledu kontrolne akcizne markice, vrsti podataka na markici i načinu i postupku odobravanja i izdavanja markica, vođenja evidencija o odobrenim i izdatim markicama i obeležavanja cigareta, alkoholnih pića i kafe.

Predlaže se da se počev od dana stupanja na snagu ovog zakona jaka alkoholna pića, do donošenja propisa kojim će se urediti njihovo obeležavanje,

obeležavaju u skladu sa Uredbom o izgledu kontrolne akcizne markice, vrsti podataka na markici i načinu i postupku odobravanja i izdavanja markica, vođenja evidencija o odobrenim i izdatim markicama i obeležavanja cigareta, alkoholnih pića i kafe.

U članu 4. Predloga zakona predlaže se da se propisi iz člana 18. stav 5, člana 30. stav 3. i člana 34. Zakona o akcizama usklade sa odredbama ovog zakona u roku od devet meseci. Takođe, predlaže se da se do donošenja navedenih propisa, primenjuju propisi koji su doneti na osnovu Zakona o akcizama.

U članu 5. Predloga zakona predlaže se da su proizvođači jakih alkoholnih pića iz člana 1. ovog zakona, koji na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju proizvedena alkoholna pića iz člana 12a stav 1. tač. 1) do 3) Zakona o akcizama, dužni da sa stanjem na taj dan izvrše popis zatečenih zaliha navedenih proizvoda i da popisne liste dostave nadležnom poreskom organu u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U članu 6. Predloga zakona predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti posebna sredstva u republičkom budžetu.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Donošenjem ovog zakona postiže se, kada se radi o oporezivanju akcizom alkoholnih pića, dalja harmonizacija akcizne politike sa standardima Evropske unije.

Pored toga, ukupan prihod od akciza na alkoholna pića u 2020. godini iznosio je 13,8 mlrd dinara od čega se na akcize na sve vrste jakih alkoholnih pića (rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda; rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina i na ostala jaka alkoholna pića) odnosilo 2,4 mlrd dinara. U strukturi prihoda od akciza, sva alkoholna pića učestvuju sa 4,5%, a samo jaka alkoholna pića sa 0,8%.

Predloženim zakonskim rešenjem, da se akciza na jaka alkoholna pića plaća u iznosu od 46.250,00 dinara na jedan hektolitar čistog alkohola meren na temperaturi od 20^oS, u potpunosti se gubi razlika u fiskalnom opterećenju (akciza + PDV) između različitih vrsta jakih alkoholnih pića, pod uslovom da sadrže isti procenat alkohola. Prilikom opredeljivanja predloženog zakonskog rešenja, pošlo se od toga, da izmene imaju što manji uticaj na visinu javnih prihoda po osnovu akciza, tako da bi preračunato opterećenje jednog litra alkoholnog pića koje sadrži 40% alkohola bilo 185 dinara, što je približno uprosečenom iznosu akcize koja se sada naplaćuje po litru prodatog jakog alkoholnog pića.

Imajući u vidu navedeno, predloženo zakonsko rešenje prihodno je neutralno pri trenutnoj strukturi potrošnje, pri čemu su u slučaju povećanja potrošnje pojedinih kategorija pića mogući i veći prilivi po ovom osnovu.

1. Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu?

Predložena zakonska rešenja uticaće na obveznike akcize - proizvođače i uvoznike jakih alkoholnih pića (rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda; rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina i na ostala jaka alkoholna pića). Takođe, predložena rešenja u zakonu uticaće na sve potrošače koji konzumiraju navedene proizvode.

2. Kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

Predložene zakonske izmene mogu stvoriti veće troškove privredi i građanima – konzumentima jakih alkoholnih pića (rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda), s obzirom na to da će predložena zakonska rešenja najverovatnije uticati na povećanje maloprodajnih cena ovih akciznih proizvoda, kao i uvećanje poreske obaveze po osnovu akcize i poreza na dodatu vrednost. S druge strane, privredi i konzumentima jakih alkoholnih pića (rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina i ostala jaka alkoholna pića) stvara se okvir za potencijalno umanjeње troškova koje mogu imati za posledicu smanjenje maloprodajnih cena ovih akciznih proizvoda.

3. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Uzimajući u obzir da će se ovim zakonom obezbediti kontinuirani priliv sredstava od akciza na alkoholna pića u republički budžet, samim tim smatra se da su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će ovaj zakon stvoriti.

4. Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

Predložene izmene ovog zakona ne utiču direktno na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu, međutim izmene ovog zakona mogu da utiču na sprečavanje nelojalne konkurencije što može uticati na postojeće privredne subjekte da održe sadašnja i vrše nova ulaganja u privredu Republike Srbije.

5. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu?

Ovaj zakon je u postupku pripreme dostavljen nadležnim ministarstvima i drugim nadležnim organima, tako da je zainteresovanim stranama pružena prilika da se izjasne o predloženom zakonu. Pored toga, Nacrt zakona o izmeni Zakona o akcizama objavljen je na sajtu Ministarstva finansija u periodu od 22. aprila do 7. maja 2021. godine, u cilju upoznavanja zainteresovanih strana sa predloženim izmenama, te su zainteresovane strane imale mogućnost da dostave eventualne sugestije i primedbe na isti.

6. Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava?

Ministarstvo finansija nadležno je za sprovođenje predloženog zakona, za njegovu ujednačenu primenu na teritoriji Republike Srbije, kao i za davanje mišljenja o njegovoj primeni. Takođe, Ministarstvo finansija, kao obrađivač zakona,

koordiniraće aktivnosti sa nadležnim organima, prvenstveno sa Poreskom upravom i Upravom carina, kako bi se obezbedila pravilna primene zakona u celini.

Posebno ističemo da Ministarstvo finansija, periodičnim publikovanjem Biltena službenih objašnjenja i stručnih mišljenja za primenu finansijskih propisa, kao i na drugi pogodan način, dodatno obezbeđuje transparentnost, informisanost i pristup informacijama, kako bi se i na ovaj način doprinelo ostvarivanju ciljeva postavljenih donošenjem ovog zakona.

VI. PREGLED ODREDBA ZAKONA O AKCIZAMA KOJE SE MENJAJU

Akcize na alkoholna pića

Član 12a

~~Akciza na alkoholna pića iz člana 12. ovog zakona plaća se po litri alkoholnog pića u sledećim iznosima, i to na:~~

- ~~1) rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda 124,00 din/lit;~~
- ~~2) rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina 316,00 din/lit;~~
- ~~3) ostala jaka alkoholna pića 203,00 din/lit;~~
- ~~4) niskoalkoholna pića 21,00 din/lit;~~
- ~~5) pivo 24,00 din/lit.~~

~~Na alkoholna pića iz stava 1. ovog člana koja su u pakovanju različitom od jednog litra, akciza se plaća srazmerno pakovanju.~~

AKCIZA NA ALKOHOLNA PIĆA IZ ČLANA 12. STAV 2. OVOG ZAKONA - JAKA ALKOHOLNA PIĆA PLAĆA SE U IZNOSU OD 46.250,00 DINARA NA OSNOVICU KOJA ČINI JEDAN HEKTOLITAR ČISTOG ALKOHOLA MEREN NA TEMPERATURI OD 20°S, A OBRAČUNAVA SE TAKO ŠTO SE OSNOVICA MNOŽI BROJEM KOJI OZNAČAVA ZAPREMINU ALKOHOLA IZRAŽENU U HEKTOLITRIMA U GOTOVOM PROIZVODU.

AKCIZA NA ALKOHOLNA PIĆA IZ ČLANA 12. ST. 3. I 4. OVOG ZAKONA PLAĆA SE PO LITRI ALKOHOLNOG PIĆA U SLEDEĆIM IZNOSIMA, I TO NA:

- 1) NISKOALKOHOLNA PIĆA 23,14 DIN/LIT;
- 2) PIVO 26,44 DIN/LIT.

NA ALKOHOLNA PIĆA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA KOJA SU U PAKOVANJU RAZLIČITOM OD JEDNOG LITRA, AKCIZA SE PLAĆA SRAZMERNO PAKOVANJU.

**OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA
PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

**1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa – Vlada
Obrađivač - Ministarstvo finansija**

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENI ZAKONA O AKCIZAMA
DRAFT LAW ON AMENDMENTS TO EXCISE LAW

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

- Naslov IV - Slobodan protok robe, Poglavlje III – Opšte odredbe, član 37. Sporazuma;
- Naslov VIII – Politike saradnje, član 100. Sporazuma;

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

U skladu sa rokovima iz člana 72. Sporazuma.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

Ispunjava u potpunosti

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

Poglavlje 3.16. - Oporezivanje

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Naslov II – Slobodno kretanje robe, Poglavlje 3. – Zabrana kvantitativnih ograničenja između država članica, čl. 34-37 – potpuno usklađeno

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Naslov VII - Zajednička pravila o konkurenciji, oporezivanju i usklađivanju zakona, Poglavlje 2. – Poreske odredbe, čl. 110-111 – potpuno usklađeno i Poglavlje 3. – Usklađivanje propisa, član 114. – potpuno usklađeno

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

- Direktiva o restrukturiranju osnova Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije 2003/96/EZ od 27. oktobra 2003. god.

Council Directive 2003/96/EC of 27 October 2003 restructuring the Community framework for the taxation of energy products and electricity

- Direktiva Saveta 2011/64/EU od 21. juna 2011. godine o strukturi i akciznim stopama koje se primenjuju na duvanske prerađevine od 1. januara 2011. godine (kodifikacija)

Council Directive 2011/64/EU of 21 June 2011 on the structure and rates of excise duty applied on manufactured tobacco - codification

- Strukturna direktiva o alkoholnim pićima 92/83/EEZ od 19. oktobra 1992 godine

Council Directive 92/83/EEC of 19 October 1992 on the harmonization of the structures of excise duties on alcohol and alcoholic beverages

- Direktiva o približavanju stopa akciza na alkoholna pića 92/84/EEZ od 19. oktobra 1992. god.

Council Directive 92/84/EEC of 19 October 1992 on the approximation of the rates of excise duty on alcohol and alcoholic beverages

- Uredba Komisije (EZ) br 3199/93 od 22. novembra 1993 o međusobnom priznavanju procedura za potpunu denaturizaciju alkohola radi oslobađanja od akcize
Commission Regulation (EC) No 3199/93 of 22 November 1993 on the mutual recognition of procedures for the complete denaturing of alcohol for the purposes of exemption from excise duty

- Direktiva o fiskalnom obeležavanju gasnih ulja i kerozina 95/60/EZ od 27. novembra 1995. god.

Council Directive 95/60/EC of 27 November 1995 on fiscal marking of gas oils and kerosine

- Direktiva Saveta 2008/118/EZ od 16. decembra 2008 o opštem sistemu akciza i o ukidanju Direktive 92/12/EEZ

Council Directive 2008/118/EC of 16 December 2008 concerning the general arrangements for excise duty and repealing Directive 92/12/EEC

Predložene izmene u delu oporezivanja akcizom alkoholnih pića vrše se u skladu sa Strukturnom direktivom o alkoholnim pićima 92/83/EEZ od 19. oktobra 1992 godine (*Council Directive 92/83/EEC of 19 October 1992 on the harmonization of the structures of excise duties on alcohol and alcoholic beverages*) i Direktivom o približavanju stopa akciza na alkoholna pića 92/84/EEZ od 19. oktobra 1992. godine (*Council Directive 92/84/EEC of 19 October 1992 on the approximation of the rates of excise duty on alcohol and alcoholic beverages*).

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

Oporezivanje akcizom alkoholnih pića u Republici Srbiji nije usaglašeno sa direktivama EU, i to sa Council Directive 92/83/EEC of 19 October 1992 on the harmonization of the structures of excise duties on alcohol and alcoholic beverages (Strukturnom direktivom o alkoholnim pićima 92/83/EEZ od 19. oktobra 1992. i Council Directive 92/84/EEC of 19 October 1992 on the approximation of the rates of excise duty on alcohol and alcoholic beverages (Direktivom o približavanju stopa akciza na alkoholna pića 92/84/EEZ od 19. oktobra 1992. god). Najveće odstupanje domaćeg zakonodavstva u odnosu na propise EU koje regulišu ovu oblast ogleda se u različitim iznosima specifične akcize na različite vrste rakija i ostalih jakih alkoholnih pića, dok se u EU sve vrste rakija i ostalih jakih alkoholnih pića, nezavisno od sirovina od kojih se proizvode i sadržaja etanola, oporezuju se istim iznosom akcize, prema sadržanom procentu čistog alkohola u tom gotovom proizvodu.

Prema sadašnjem zakonskom rešenju sva jaka alkoholna pića, koja su uređena propisima kojima se uređuje oblast jakih alkoholnih pića – Zakon o jakim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 92/15) podeljena su u tri akcizne kategorije u zavisnosti od sirovina od kojih se proizvode i sadržaja etanola, i to na: rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda; rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina i na ostala jaka alkoholna pića. Sve tri kategorije alkoholnih pića spadaju u različitu akciznu grupu, i na navedena alkoholna pića plaća se različiti iznos akcize.

EK je u zaključcima i preporukama sa skrininga za PG 16 – Porezi, istakla da se Republika Srbija ne može smatrati dovoljno spremnom za pregovore o ovom poglavlju, zbog čega, EK ne preporučuje otvaranje pristupnih pregovora sa Republikom Srbijom za PG 16 – Porezi do revidiranja oporezivanja akcizom alkoholnih pića prema standardima EU, odnosno da usklađivanje domaćeg zakonodavstva u oblasti oporezivanja akcizom alkoholnih pića predstavlja merilo za otvaranje PG 16 - Porezi. Naime, u izveštajima EK navodi se da Republika Srbija oporezuje određene vrste uglavnom lokalno proizvedenih alkoholnih pića po nižoj stopi u odnosu na neke druge slične, uglavnom uvezene vrste alkoholnih pića. EK smatra da takve odredbe nisu u skladu sa članom 37. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) između EU i Republike Srbije. Uzimajući u obzir navedeno, EK preporučila je da PG 16 - Porezi može biti otvoreno za pregovore pod uslovom da se ispuni dato merilo, odnosno da Republika Srbija revidira svoje zakonodavstvo o oporezivanju akcizom alkoholna pića, kako bi se osigurala potpuna usklađenost sa članom 37. SSP o fiskalnoj diskriminaciji.

S tim u vezi, a u cilju stvaranja uslova koji će omogućiti dalje usaglašavanje sa propisima EU, otklanjanje prepreka za otvaranje Pregovaračkog poglavlja 16 - Porezi i postizanje usklađenosti Zakona o akcizama sa članom 37. SSP o fiskalnoj diskriminaciji, ovim zakonom predlaže se da se akciza na sva jaka alkoholna pića plaća u iznosu od 46.250,00 dinara na osnovicu koja čini jedan hektolitar čistog alkohola meren na temperaturi od 20^oS, a da se akciza obračunava tako što se osnovica množi brojem koji označava zapreminu alkohola izraženu u hektolitrima u gotovom proizvodu.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Prema rokovima utvrđenim Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Odredba člana 1. Predloga zakona o izmeni Zakona o akcizama je predmet usaglašavanja sa standardima Evropske unije.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Navedeni izvori prava Evropske unije su u postupku prevođenja na srpski jezik.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi Predloga zakona o izmeni Zakona o akcizama nisu učestvovali konsultanti.

<p>1. Naziv propisa Evropske unije :</p> <p>Strukturna direktiva o alkoholnim pićima 92/83/EEZ od 19. oktobra 1992 godine</p> <p><i>Council Directive 92/83/EEC of 19 October 1992 on the harmonization of the structures of excise duties on alcohol and alcoholic beverages</i></p>	<p>2. „CELEX” oznaka EU propisa</p> <p>32011L0064</p>
<p>3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa: - Vlada Obradivač: Ministarstvo finansija</p>	<p>4. Datum izrade tabele: 10. maja 2021. godine</p>
<p>5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije:</p> <p>PREDLOG ZAKONA O IZMENI ZAKONA O AKCIZAMA</p> <p>DRAFT LAW ON AMENDMENTS AND SUPPLEMENTS TO EXCISE LAW</p>	<p>6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA:</p> <p>2008-1</p>
<p>7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
21	Propisuje se da se akciza na etil alkohol utvrđuje po hektolitr čistog alkohola na 20° S i izračunava se na osnovu broja hektolitara čistog alkohola. U skladu sa odredbama člana 22. države članice obračunavaju istu stopu akcize na sve proizvode koji se naplaćuju a sadrže etil alkohol.	1.	Propisuje se da se akciza na sva jaka alkoholna pića plaća u iznosu od 46.250,00 dinara na osnovicu koja čini jedan hektolitar čistog alkohola meren na temperaturi od 20°S, a da se akciza obračunava tako što se osnovica množi brojem koji označava zapreminu alkohola izraženu u hektolitrima u gotovom proizvodu.	DU	Razlozi za delimičnu usklađenost sadržani su u pogledu minimalnog nivoa oporezivanja akcizom.	Smisao direktive preuzet je u najvećoj meri

¹ Potпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непrenosиво – НП

1. Naziv propisa Evropske unije : Direktivom o približavanju stopa akciza na alkoholna pića 92/84/EEZ od 19. oktobra 1992. godine Council Directive 92/84/EEC of 19 October 1992 on the approximation of the rates of excise duty on alcohol and alcoholic beverages	2. „CELEX” oznaka EU propisa 32011L0064
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa: - Vlada Obrađivač: Ministarstvo finansija	4. Datum izrade tabele: 10. maja 2021. godine
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: PREDLOG ZAKONA O IZMENI ZAKONA O AKCIZAMA DRAFT LAW ON AMENDMENTS AND SUPPLEMENTS TO EXCISE LAW	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2008-1
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ²	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
3.1	Propisuju se minimalna stopa akcize na alkohol i alkoholna pića sadržani u pićimau iznosu od 550 evra po hektolitr čistog alkohola.	1.	Propisuje se da se akciza na sva jaka alkoholna pića plaća u iznosu od 46.250,00 dinara na osnovicu koja čini jedan hektolitar čistog alkohola meren na temperaturi od 20 ⁰ S, a da se akciza obračunava tako što se osnovica množi brojem koji označava zapreminu alkohola izraženu u hektolitrma u gotovom proizvodu	DU	Razlozi za delimičnu usklađenost sadržani su u pogledu minimalnog nivoa oporezivanja akcizom.	Smisao direktive preuzet je u najvećoj meri

² Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП